

POSTANOWIENIE

Dnia 27 maja 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie ze skargi powoda
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia
Sądu Okręgowego
z dnia 27 listopada 2008 r., w sprawie z powództwa J. J.
przeciwko Skarbowi Państwa - Sądowi Rejonowemu w G.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 27 maja 2011 r.,

- 1) odrzuca skargę**
- 2) oddala wniosek o przyznanie od Skarbu Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu,**
- 3) zasądza od skarżącego na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 900 (dziewięćset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania wywołanego skargą, dalej idące żądanie w tym zakresie oddala.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 27 listopada 2008 r. Sąd Okręgowy oddalił zażalenie powoda J. J. na postanowienie Sądu Rejonowego w G. z dnia 15 lipca 2008 r. w przedmiocie odrzucenia zażalenia powoda na postanowienie odrzucające wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych.

Od wyżej wskazanego prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego powód wniósł w dniu 28 października 2010 r. skargę o stwierdzenie jego niezgodności z prawem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Z dniem 25 września 2010 r. weszła w życie ustawa z dnia 22 lipca 2010 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. z 2010 r., nr 155, poz. 1037), którą znowelizowano m. in. instytucję skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, ograniczając jej zakres przedmiotowy. Zgodnie ze znowelizowanym art. 424¹ § 1 można żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego wyroku w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe, natomiast na mocy § 2 w wyjątkowych wypadkach, gdy niezgodność z prawem wynika z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela, można także żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu pierwszej lub drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych, chyba że jest możliwa zmiana lub uchylenie wyroku w drodze innych przysługujących stronie środków prawnych. Powołany przepis nie odnosi się już do bardziej ogólnego pojęcia „prawomocnego orzeczenia”. Ustawowy zakres skargi obejmuje ponadto prawomocne postanowienia co do istoty sprawy kończące postępowanie w sprawie i wydane przez sąd II instancji w postępowaniu nieprocesowym, a także inne orzeczenia szczegółowo określone w powołanej

nowelizacji, do których nie należą postanowienia odrzucające wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych i dotyczące zażaleń na takie i dalsze rozstrzygnięcia.

Powód wniósł skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia po dniu wejścia w życie nowelizacji, ale wobec orzeczenia wydanego przed tym dniem, więc – wobec tego, że nowelizacja nie zawiera, ani nie jest objęta przepisami intertemporalnymi regulującymi w sposób szczególny stosowanie poprzednio obowiązujących przepisów do skarg wniesionych wobec orzeczeń wydanych w okresie obowiązywania tych przepisów – do wprowadzonych przez nią zmian w przepisach proceduralnych należy stosować ogólną zasadę, wedle której nowe przepisy stosuje się od chwili ich wejścia w życie także do zaskarżania orzeczeń wydanych wcześniej oraz do wszczętych już postępowań (tak SN m. in. w uzasadnieniu postanowienia z dnia 27 października 2010 r., sygn. akt IV CNP 61/10, nie publ.). Na taką wykładnię wskazuje również uzasadnienie projektu nowelizacji, w którym stwierdzono, że: „W związku z faktem, że uregulowania projektu zaprowadzają sytuację korzystniejszą dla osób poszkodowanych, w projekcie nie zamieszczono przepisów intertemporalnych. Przepisy projektowanej ustawy będą zatem miały zastosowanie także do orzeczeń sądowych wydanych przed jej wejściem w życie” (druk nr 2525 z dnia 13 listopada 2009 r.). Prowadzi to do wniosku, że skarga powoda jest niedopuszczalna. Na marginesie wypada wskazać, że skarga nie spełnia także wymagań określonych w art. 424⁵ § 1 pkt 4 i 5 k.p.c.

Wobec powyższego Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c.

Odnosząc się do żądania zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania „według norm przepisanych” należy uznać, że żądanie to nie jest tożsame z żądaniem przyznania pełnomocnikowi powoda od Skarbu Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, które i tak nie mogłyby zostać uwzględnione, ponieważ rozpoznawana skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia podlega odrzuceniu (zob. postanowienie SN z dnia 20 września 2007 r., sygn. akt II CZ 69/07, OSNC

z 2008 r., nr 3, poz. 41, postanowienie SN z dnia 26 listopada 2010 r., sygn. akt IV CSK 332/10, nie publ.).

O kosztach postępowania Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3, art. 99, art. 108 § 1 w związku z art. 391 § 1, art. 398²¹ i art. 424¹² k.p.c. oraz w związku z § 13 ust. 5 pkt 2 i § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 r. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.).